

Хандесман, о чијим сам радовима повремено говорио у **Записима**, и д-р Станислав Боровски, доцент Универзитета у Варшави, вриједни сарадник цетињских **Записа**. Објављена је и листа сријеђаних и умралих чланова Друштва, која има 53 имена. У овоме тому има више краћих чланака, међу којима су и чланци Адама Стебелског (Што Пољске архиве траже од Њемаца и Аустрије), Марјана Лодињског (Библиотеке у обновљеном научном животу Варшаве), неколико чланака о реформама историског студија на универзитетима у Пољској итд. Овај и наредни томови имају добар дно простора посвећен рецензијама и кратким приказима различитих историскних дјела и студија, од којих је доста њих изашло прије рата, али нијесу биле у своје вријеме приказане због рата и окупације Пољске. Том **XXXVII** има око 30 чланака разног карактера. Они су из пољске и опшите словенске историје, као и општеполитичке и културне историје старога, средњега и новога вијека. На крају тома објављена су имена 23 члана Историског института Универзитета у Варшави, који су погинули за вријеме рата и током окупације. Међу њима су професори, доценти и студенти историје поменутога Универзитета. Том **XXXVIII** сав је посвећен револуционарној 1848 години. Ту је и прилог д-ра Хенрика Батовског, преводиоца **Горског вијенца** на пољски језик, о 1848 години у словенским земљама. Д-р Батовски је изјавио у своме чланку многобројне податке о револуционарној 1848 години у свим словенским земљама, са ријетким нознавањем многобројне литературе о томе питању. Тако, на пример, д-р Батовски у једном своме другом раду (*Legion Mickiewicza a slowianszczyzna w g. 1848*) неколико пута наподи прошлогодишње свеске цетињских **Историских записа**, а из овога његовог рада види се да је редовно пратио и цетињски часопис **Стварање**, јер изричito наглашава, да из првога броја тога часописа за 1946 годину «заслужује пажњу интересантни чланак И. С. Мартиновића **Његаш и 1848 година**». Поменути **Додatak** тома **XXXVIII** изази свакога триместра, са радовима из методологије и организације историске науке. Наравно да су и у **Додатку** објављене стручне рецензије на повија дјела из пољске и опште историје.

Р. Ј. Д.

НОВИ МАЂАРСКИ ПРЕВОД »ГОРСКОГ ВИЈЕНЦА«

У издању Друштва за културну сарадњу Мађарска—Југославија изашао је 1948 године на мађарском језику »Горски вијенац« у преводу Золтан Чуке. У »Летопису Матице српске« број 3 за март т. г. Младен Јесковић је посветио подужи приказ овом преводу. Признајући Чуки квалитете озбиљног и заслужног преводиоца других ствари са српског језика на мађарски, Јесковац пориче успјелост овог превода. Иако је овај превод бољи од превода проф. Веселина Ђисаловића (1902 и 1926

године) њему се може дати исти приговор који важи за многобројне преводиоце Његоша на стране језике: »Најтежи, далеко најмучнији проблем за све преводиоце Његошева »Горског вијенца« претставља несумњиво грађа, квалитет а нарочито супстанцијалност Његошева језика.« Отуда је и Чукин превод неуснио, али у Чукином преводу нема оних непознавања која унакарађују Његошеве стихове као она у њемачком преводу »да пâс пâсу довијека прича« која је преведена »да пас псу довијека прича«, те су преводпочеви напори »достојни највећег признања«, како каже Лесковац у свом приказу.

НАПОМЕНА:

Овај двоброј излази са знатним закашњењем из техничких разлога (тешкоћа у штампаји), па молимо претплатнике да ово узму на знање.
Чланак "Везе Црне Горе са Русијом" наставља се у наредном броју.

Уредништво